

Život člověka XX. věku

1936: OGLETHORPSKÁ UNIVERSITA - ostatně, tuším, mladá a nepatrná, což konečně nic neříká o její budoucnosti - je budována na žule Apalačských hor. V základech knihovny, budovaných ze žulových kvádrů a zabezpečených i proti vodě, by chtěli obložením z nerezavící ocele vytvořit sklepení, v němž by bylo možno na tisíciletí uchovat soustavné ukázky dnešní civilizace. Jistě by bylo možno vybudovat místnost, která by dovedla odolávat útokům lidí i času i v dobách, kdy po nejskvělejších našich stavbách a nejmohutnějších přehradách nezbudou než těžko patrné stopy v ruinách. Je pochybné, že by bylo možno uchovat na dlouho dnešní filmy. Gramofonové desky a encyklopedie, tištěné na nejdokonalejším papíře speciální černí a umístěné ve vzduchoprázdňové prostora v neutrálních plynech, by mohly však zachovat velmi dokonalý obraz naší kultury. Modely zhotovené z nerezavící oceli, uložené v dobrém prostředí, by mohly téměř věčně zobrazovat předměty, které dnes tvoří rámec našeho života.

Nelze říci, co se skutečně z těchto plánů university. Jistě by bylo stejně záslužné aspoň tolik snahy, kterou věnujeme archeologickým vykopávkám, věnovat archeologii, která by budoucím věkům zachovala kus života člověka XX. věku. Zatím je to otázka získání zájmu a - peněz. A nemůžeme-li udělat teď víc, tedy aspoň pomoci uchránit to, co jednou budoucí s většími možnostmi budou moci uchovat.

Mtk. (Vesmír 15, 72, 1936/3)

2016: OGLETHORPSKÁ UNIVERZITA byla v roce 1936 vskutku mladá, založena byla teprve o rok dříve. A záměr avizovaný ve Vesmíru se jí podařilo uskutečnit. Kryptu civilizace (Crypt of Civilization)¹ o rozměrech 6,1 × 3,0 × 3,0 metry začala budovat v roce 1937, její dveře byly slavnostně zapečetěny 25. května 1940. Plaketa před vstupem žádá návštěvníky, aby pečť neporušili dříve než v roce 8113. V onom roce totiž uplyne od zrodu projektu 6177 let, tedy stejně dlouhá doba, která autory nápadu dělila od v té době nejstaršího spolehlivě zaznamenaného data lidských dějin (19. července 4241 př. n. l.). Je však otázka, zda tuto žádost budou budoucí archeologové respektovat. Jak by se asi zachovali ti dnešní, kdyby objevili podobnou schránku z roku 64 př. n. l. s požadovaným rokem otevření 6113?

Ve vzduchotěsné podzemní místnosti jsou v ocelových kontejnerech vyložených sklem a naplněných inertním plynem uchovávány artefakty a dokumenty vypovídající o naší civilizaci. Jsou mezi nimi bible, korán nebo Homérova Iliada na mikrofilmech, zvukové nahrávky Hitlera, Stalina i Roosevelta, dobové noviny, encyklopedie a vědecké publikace, vzorky semen, ale také Pepek námořník, plastový Kačer Donald, psací stroj, dudlík, podvazky, obsah dámské kabelky, otvírák na konzervy, zubní nit nebo toustovač.

-OV-

1) <http://crypt.oglethorpe.edu>.

Hypnotický vliv kukačky na vrabce

1896: VYPRAVOVALY SE z přírody příběhy, kde had svou oběť okem omámil, aby mu neunikla. Řada podobných dokladů z živočišstva figuruje i v moderních lékařských časopisech, ale protože tu běží o události nad míru řídké, ojedinělé, nelze je tak snadno kontrolovat i trochu nedůvěry nebude asi na škodu. Leč na posledním výročním shromáždění spolku „Société d'hypnologie et de psychologie“, odbyvaném v červenci (20. VII.) v Paříži, vytyčil se s podobným pozorováním Caustier. On popírá na základě fakt jím jmenovaných, že by kukačka neměla pudu mateřského. Zvláštním vlivem hypnotickým suggeruje vrabci, v jehož hnízdo vložila své vejce, aby je vylíčil. Za tím účelem sídlí v nejbližším okolí vrabčích hnízda po celou tu dobu, pokud pták na vejcích sedí. Že je tomu tak, vysvětluje z tohoto fakta: vložili do hnízda vrabčích kukaččiných vajec člověk, nikoli samička kukačky, vyhodí je vrabec z hnízda. Kukačka však působí suggestivním vlivem na vrabce, že vetřelce přijme, teplem těla svého hřeje, třebaš tím trpěla jeho vlastní generace, kterou v době, když se pískle ze skořápky prolomí, kukačka zobákem usmrcuje. Autor soudí, že tu individuum užívá za účelem zachování rodu zvláštního vlivu suggestivního. (La semaine médicale, 1896, č. 36.)

—Y— (Vesmír 26, 35, 1896/3)

2016: KUKAČKA je pravděpodobně světový rekordman co do počtu i pestrosti pověr o ní tradovaných (Vesmír 90, 626, 2011/11). Představa o „hypnóze“ mohla snadno vzniknout z pozorování samic kukaček před kladením. To samice skutečně „sídlí“ na vyvýšeném místě v koruně stromu a „hypnotizuje“ místo, kde se hostitelské hnízdo ukrývá. Účelem upřeného pozorování z takového posedu však není mentálně obalamutit hostitele. Kukačka prostě číhá na vhodnou chvíli, kdy hostitelé nejsou doma, a pak slétá k hnízdu - nejdříve zkontroluje jeho obsah a následně do něj naklást. Hostitelé skutečně někdy jsou schopni poznat cizí vejce, ale vyhazují je nejen, když je „zanese“ člověk; právě kvůli odmítání odchýlně zbarvených vajec, která přirozeně nakladly kukačky, vznikly proslulé mimikry kukaččích vajec (Vesmír 79, 283, 2000/5). „Vlastní generace“ hostitele pak není zahubena samicí, ale mládětem kukačky, které vejce či holata vytlačí (Vesmír 89, 238, 2010/4). První nezvratné fotografické důkazy tohoto chování vyšly tiskem až šest let po článku o kukaččí hypnóze (Westell W. P., The early life of the young cuckoo, Thomas Burleigh, London 1902). Nakonec dlužno poznamenat, že kukačka vrabce, ať už domácí nebo polní, pravidelně neparazituje a podle všeho jde o nevhodné hostitele.

Tomáš Grim

„Kukačka zvláštním vlivem hypnotickým suggeruje vrabci, v jehož hnízdo vložila své vejce, aby je vylíčil.“